

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117202928
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8117202928.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, I. Y. N., T. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zast. kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vranov nad Topľou, na návrh otca: V. N., T. XX.XX.XXXX, U. H. Š.M. XX/XX, W., za účasti matky: I. N., T. XX.XX.XXXX, H. W. XXX, D. T. U. , o návrhu otca na zníženie výživného a úpravu styku s maloletou dcérou t a k t o

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou Y. N., T. XX.XX.XXXX neobmedzene za prítomnosti matky s tým, že otec svoj záujem o stretnutie oznámi matke vždy 48 hodín vopred na emailovú adresu: I..X..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa podaným návrhom domáhal zníženia určenej vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa zo sumy 100,- eur na čiastku 28,- eur. Zároveň požadoval upraviť jeho stretávanie s dcérou každý nepárny týždeň v mesiaci od štvrtka 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas letných prázdnin v párnom roku od 01.07. do 31.07. a od 01.08. do 31.08. v nepárnom roku, počas zimných a jarných školských prázdnin v párný rok a počas veľkonočných sviatkov v nepárny rok. V návrhu uviedol, že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 8P/192/2014 sa matka domáhala zvýšenia výživného na sumu 200,- eur mesačne. V tej dobe otec nepracoval a tak súhlasil so zvýšením výživného na maloletú na sumu 100,- eur. Dôvodom jeho súhlasu bolo, že mal príležitosť pracovať na trvalý pracovný pomer. Po rozhodnutí súdu sa však následne dozvedel, že ho nezamestnajú z dôvodu poklesu objednávok a tak zostal naďalej nezamestnaný. Výživné mu pomáhala uhrádzať jeho matka. Otec si aktívne hľadá prácu, ale toho času je nezamestnaný. So svojou družkou sa starajú o ich maloleté dieťa a musia platiť výdavky spojené s chodom domácnosti. Družka otca poberá rodičovský príspevok len do februára 2017. Otcovi nie je vyplácaná dávka v hmotnej núdzi a s úhradou výdavkov im pomáha družkina matka.

2. Matka so znížením výživného nesúhlasila. Uviedla, že otcovi nikdy nebránila v stretávaní sa s dcérou, ale sám otec o stretávanie nejavil záujem. V súčasnosti dcéra otca nepozná.

3. Kolízný opatrovník doporučil návrh otca na zníženie výživného zamietnuť s prihliadnutím na odôvodnené potreby dieťaťa. Styk , ktorý otec navrhuje , nie je v súčasnosti reálny a ani vhodný, nakoľko maloleté dieťa otca nepozná a v pracovnom týždni si plní povinnú školskú dochádzku.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to rodným listom maloletého U. N., potvrdením ÚPSVaR Prešov, správou kolízneho opatrovníka, lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, mzdovým listom otca, spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8P192/2014, spisom Okresného súdu Svidník sp.zn. 6P/177/2011 a zistil tento skutkový stav veci:

5. Rozhodnutím Okresného súdu Svidník sp.zn. 6P/177/2011 zo dňa 08.03.2012 boli rodičia maloletého dieťaťa I. N. a V. N. rozvedení. Na čas po rozvode bola maloletá Y. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného v sume 40,- eur mesačne.

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8P/192/2014 zo dňa 22.01.2015 bol zmenený výrok rozsudku Okresného súdu Svidník sp.zn. 6P/177/2011 zo dňa 08.03.2012 a to tak, že sa zvýšilo výživné na maloletú dcéru zo sumy 40,- eur na čiastku 100,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 03.02.2015.

7. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že návrh na zníženie výživného podal z dôvodu jeho nepriaznivej finančnej situácie. Bol nezamestnaný, bez príjmu. Od 17.03.2017 sa zamestnal ako asistent v stavebnej výrobe. Prácu vykonáva v Žiline a podľa pokynov zamestnávateľa aj v zahraničí. Jeho pracovný čas je flexibilný. V prípade potreby pracuje mimo Slovenska, naposledy bol 3 týždne v Španielsku. Býva so svojou družkou a ich maloletým synom U. v podnájme v Prešove. Otcova družka je na predĺženej materskej dovolenke, hľadá si prácu a momentálne nemá žiaden príjem. Maloletý U. bude od septembra 2017 navštevovať predškolské zariadenie, s čím budú spojené zvýšené finančné náklady. Poplatok za nájom bytu predstavuje mesačne 250,- eur, za energie uhrádzajú sumu 84,- eur. Mesačne musia zabezpečiť bežné potreby ako je strava, ošatenie, hygienické potreby. Vyživovaciu povinnosť na maloletú Y. si otec plní podľa súdneho rozhodnutia. Keďže matka naňho podala trestné oznámenie pre neplnenie vyživovacej povinnosti, vyplatil jej naraz dlžnú sumu v decembri 2016. Nedopatrením však matke zaslal viac financií ako mal asi o 140 alebo 180,- eur. Túto sumu by požadoval vrátiť alebo započítať na výživné. Otec musí ešte uhrádzať záväzok v zdravotnej poisťovni, ktorý je riešený v exekučnom konaní. Zostatok tohto záväzku činí sumu 500,- eur a otec ju spláca v splátkach po 50,- eur mesačne. Otec potvrdil, že s maloletou dcérou nemá vytvorený žiaden vzťah. Po rozvode manželstva sa snažil dcéru kontaktovať, ale matka mu stretávanie neumožňovala. Vždy mala nejaké výhovorky, napríklad, že je dcéra chorá. S maloletou sa otec teda nestretáva a nie je s ňou v kontakte ani telefonicky alebo prostredníctvom internetu. Má záujem vytvoriť si s dcérou vzťah, preto požadoval upraviť ich stretávanie.

8. Z výpovede matky vyplýva, že táto so znížením výživného nesúhlasí. Matka naposledy otca kontaktovala v auguste 2016, kedy ho upozornila, že si neplní vyživovaciu povinnosť. Taktiež mu oznámila, že dcéra v septembri nastúpi do školy a požiadala ho či by nemohol prispieť na zvýšené výdavky s tým spojené. Otec odpísal, že aj jeho syn nastupuje do škôlky. Matkin príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 203,- eur a z príspevku na opatrovanie v sume okolo 247,- eur. Poberá tiež prídavky na dve deti a výživné od otca v sume 100,- eur. Okrem bežných výdavkov na zabezpečenie stravy, ošatenia, hygienických potrieb musia uhrádzať poplatok za nájom bytu 281,- eur, za elektrinu 30,- eur, plyn 8,- eur mesačne. Pre maloletú dcéru matka uhrádza poistenie spolu so sporením 40,35 eur mesačne a ročné poistné 15,23 eur. Maloletá Y. je žiačkou 1. ročníka základnej školy. Stravuje sa v školskej jedálni s poplatkom 22,- eur, poplatok za školskú družinu činí 30,- eur polročne. Navštevuje tanečný krúžok, za ktorý sa uhrádza 10,- eur ročne a je nutné dieťaťu zakúpiť aj potrebné vybavenie na tanec. Zvýšené výdavky sú spojené aj so zabezpečením rôznych školských potrieb, s úhradou poplatkov za školské výlety. Maloletá Y. nosí okuliare, ktoré naposledy matku stáli 68,- eur. Výmena skiel bola spojená s výdavkom 40,- eur. Vzhľadom na zdravotné problémy so zažívaním musí pravidelne užívať probiotiká, ktoré stoja mesačne 15,- eur. V lete maloletá absolvovala tábor s poplatkom 50,- eur a 10,- eur činilo vreckové. V súčasnosti si otec plní riadne vyživovaciu povinnosť, dieťa však nijako neobdarúva. Pokiaľ ide o stretávanie, pre maloletú Y. je otec cudzí chlap. Vie, že je to jej biologický otec, ale volá ho V.. Od útleho veku žila dcéra v spoločnej domácnosti s matkiným priateľom, ktorého aj oslovuje otec. Medzi nimi je vytvorený vzťah otca a dcéry. Matka nikdy nebránila otcovi v stretávaní. Prvý rok po rozvode sa otec s dieťaťom stretával. Dcéra hoci s plačom k otcovi išla, taktiež navštevovala aj otcovu matku. Ak je otec schopný vybudovať si vzťah s dcérou, matka nemá námietky voči ich stretávaniu. Požadovala len, aby stretávanie nenarušilo psychický vývoj dieťaťa. Počas víkendov alebo prázdnin je možné ich stretávanie, ale len za matkinej prítomnosti, pokiaľ si dcéra k otcovi nevybuduje vzťah a nebude chcieť tráviť s ním čas. Matka nesúhlasila, aby otec dieťa brával k sebe domov. Dcéra nepozná

otcovu partnerku, ich syna, sú to pre ňu cudzí ľudia. Taktiež je nutné, aby otec zariadil pre dcéru v jeho domácnosti izbu, alebo aspoň zabezpečil posteľ. Matka nie je ochotná poskytnúť otcovi svoje telefónne číslo, ale otec ju za účelom stretnutia s dcérou môže kontaktovať emailom.

9. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že maloletá Y. N. býva so svojou matkou I. N. v trojizbovom byte na G. W. D. D. T. U.. V spoločnej domácnosti s nimi býva partner matky I. U. so svojim synom B., pochádzajúcim z manželstva s S. U. a ich spoločný syn I. U., T. XX.XX.XXXX. Domácnosť je vkusne a moderne zariadená, udržiavaná v poriadku a čistote. Maloleté dieťa má vytvorený vhodný priestor pre svoj priaznivý vývin a zo strany matky má zabezpečené všetky potreby. Je žiačkou 1. ročníka F. G. W.T. D. D. T. U.. S výchovou dieťaťa matka nemá žiadne problémy. Matka sa spolu so svojim partnerom podieľa na výkone osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Matka je živnostníčkou, ale toho času na materskej dovolenke s mladším dieťaťom. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na dve deti v celkovej sume 250,24 eur. Je taktiež poberateľkou príspevku na opatrovanie v sume 247,62 eur. Partner matky je nezamestnaný, vedený na úrade práce a je poberateľom dávky v hmotnej núdzi v sume 228,30 eur mesačne. Podľa matkiných vyjadrení si otec neplnil vyživovaciu povinnosť v zmysle rozhodnutia súdu, čím mu vznikol na výživnom dlh. Dlžné výživné riešili orgány činné v trestnom konaní, napokon tento dlh na výživnom otec vyplatil. Maloletú Y. otec nenavštevuje a nekontaktuje sa s ňou. Dcéru videl približne pred dvoma rokmi na krátku chvíľu, dieťa sa však na otca nepamätá. Nepamätá sa na žiadny zážitok s otcom. Maloletá Y. si nevytvorila k otcovi prirodzený citový vzťah. Vie, že jej otec sa volá V., tak ho aj oslovuje, ale pozná ho len podľa fotografie. Partnera matky pokladá za otca, má vedomosť, že to nie je jej biologický otec, ale oslovuje ho otec. Partner matky sa na výchove dieťaťa podieľal od roka a pol veku dieťaťa. Maloletá Y. si nevie predstaviť stretávanie s otcom. Otcovo prostredie nepozná, nikdy v jeho výchovnom prostredí nebola. Niekedy sa stretávala s babkou, ktorá ju občas obdarovala a s tetou G.. Styk, ktorý navrhuje otec dieťaťa od štvrtku do nedeľy, nie je v súčasnej dobe reálny ani vhodný, nakoľko maloleté dieťa otca nepozná a v pracovnom týždni si plní školské povinnosti. Otec musí nadviazať kontakt s dieťaťom a postupne si vybudovať vzťah s dcérou a to je vhodné v prvých mesiacoch len za prítomnosti matky. Zníženie výživného je v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa. Maloletá si od 01.09.2016 začala plniť povinnú školskú dochádzku, s čím matka mala v začiatku školského roka veľké výdavky na oblečenie, obuv, školské potreby. Maloletá Y. sa stravuje v školskej jedálni a po vyučovaní navštevuje ŠKD. Venuje sa mimoškolskej činnosti, navštevuje tanečný krúžok Ď.. Nosí okuliare, s čím matke vznikajú výdavky na výmenu skiel. Matka uhradza maloletému dieťaťu životné poistenie so sporením. Matke tak ako aj otcovi pribudla jedna vyživovacia povinnosť. Vzhľadom k odôvodneným potrebám dieťaťa doporučil kolízny opatrovník návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

10. Z predloženého rodného listu maloletého U. N. vyplýva, že tento sa narodil dňa XX.XX.XXXX z rodičov V. N. Z. G. K..

11. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov potvrdil, že otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 12.01.2016.

12. Spoločnosť A. S., s.r.o., Žilina v správe uviedla, že otec je v ich spoločnosti zamestnaný od XX.XX.XXXX. Za mesiac marec mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 180,18 eur a za apríl čiastka 305,14 eur. Za tieto mesiace boli otcovi vyplatené cestovné náhrady celkovo vo výške 1.727,80 eur.

13. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, a to zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, ktorá suma činí začínajúc dňom 1.7.2008 v zmysle opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 225/2008 Z. z.

16. V zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd zistil, že v danom prípade nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu. Pri ostatnej úprave výšky výživného otec sám navrhol výživné na dcéru vo výške 100,- eur mesačne a v takomto znení aj s matkou uzavrel rodičovskú dohodu. V čase vyhlásenia rozsudku (január 2015) otec nemal uzatvorenú pracovnú zmluvu, pracoval len príležitostne a podľa jeho tvrdení mal prísľub stálej práce. Skutočnosť otcom tvrdená v návrhu a to, že krátko po vyhlásení rozhodnutia v súdnom konaní pod sp.zn. 8P/192/2014, sa stal nezamestnaným sa nepreukázala. Podľa predloženého potvrdenia úradu práce otec v roku 2015 nebol evidovaný ako nezamestnaný a zaevidoval sa až v januári 2016. Samotná evidencia na úrade práce však ešte neznamená, že rodič nie je schopný pracovať a nemá príležitosti brigádnicke si privyrobiť.

19. Pri zmene výšky výživného je úlohou súdu porovnať zárobnú a majetkovú situáciu rodičov a odôvodnené potreby dieťaťa v čase ostatného súdneho rozhodnutia a v súčasnosti. V danom prípade možno konštatovať, že na strane otca ako povinného rodiča nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov. Otec podal návrh na zníženie výživného v mesiaci február 2017 a od 17.03.2017 sa riadne zamestnal, teda v zamestnaní dosahuje pravidelný príjem. Vzhľadom na výkon práce aj v zahraničí sú otcovi okrem čistej mzdy vyplácané cestovné náhrady (stravné), ktoré slúžia najmä na zabezpečenie stravy pri výkone práce v zahraničí. Výška týchto náhrad však umožňuje určitú úsporu a možnosť ich použitia aj na úhradu potrieb maloletých detí. Na strane otca nedošlo teda k takému podstatnému zníženiu príjmu oproti predchádzajúcej úprave, ktorá by umožňovala jeho vyživovaciu povinnosť znížiť. Naopak na strane maloletej Y. sa podstatným spôsobom zvýšili náklady na uspokojovanie jej potrieb. Maloletá je od septembra 2016 žiačkou základnej školy a v súvislosti s plnením školských povinností vznikajú vyššie výdavky na uspokojovanie potrieb ako je ošatenie, obuv, strava ale aj na zabezpečenie školských pomôcok. Matka musí tiež vynakladať finančné prostriedky na zdravotnú starostlivosť dcéry a na jej záujmovú činnosť.

20. Otec ako povinný rodič je zdravý, schopný pracovať a je jeho povinnosťou podieľať sa na zabezpečení výživy maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní súdu bola zohľadnená aj skutočnosť, že otec sa nijako inak ako finančnou sumou určenou súdnym rozhodnutím, nepodieľa na zabezpečení výživy a výchovy dcéry. S maloletou sa nestretáva, v prípade sviatkov ju neobdarúva. Matka okrem vynakladania finančných prostriedkov na dieťa poskytuje dcére aj osobnú starostlivosť, zabezpečuje jej potreby a vzhľadom na jej súčasný príjem by znížením výživného zo strany otca bolo ohrozené uspokojenie najzákladnejších životných potrieb maloletej.

21. Pri rozhodovaní o návrhu otca na úpravu stretávania sa s maloletou dcérou, súd zobral do úvahy vyjadrenia oboch rodičov o tom, že medzi otcom a maloletou Y. nie je vytvorený primeraný citový rodičovský vzťah. Aj šetrením zo strany kolízneho opatrovníka bolo potvrdené, že maloletá svojho otca nepozná. V súdnom rozhodnutí o rozvoze manželstva a úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze nebola stanovená úprava stretávania otca s dcérou. Otec dlhodobo nebol s dcérou v kontakte a preto, ak má záujem budovať vzťah s dieťaťom, je potrebné k riešeniu tohto problému pristúpiť citlivo, najmä s prihliadnutím na záujem dieťaťa. Súd upravil stretávanie otca s dcérou neobmedzene za prítomnosti matky. Súd považuje aspoň v začiatkoch stretávania prítomnosť matky za nevyhnutnú, aby dieťa malo pri sebe osobu, na ktorú je citovo naviazané a ktorej dôveruje. Ak sa postupným stretávaním vybuduje vzťah otec-dcéra, bude možné styk upraviť už aj bez matkinej prítomnosti. Vzhľadom na aktuálne pracovné povinnosti otca, ktorý nemá pevný pracovný čas a práce vykonáva aj mimo miesta bydliska, v zahraničí, súd upravil stretávanie otca s maloletou

neobmedzene. Otec svoj záujem o stretnutie, podľa svojich pracovných povinností, oznámi matke vždy 48 hodín vopred na emailovú adresu.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.